Koester ons groene thuis
Begroting 2020 en meerjarenramingen
2021 tot en met 2023
Stichting Goois Natuurreservaat
definitief d.d. 16 juli 2019
GNR
Goois
Natuurreservaat

Het Goois Natuurreservaat wordt gesteund
door onder andere de Nationale Postcode Loterij

COLOFON
Uitgave:
Stichting Goois Natuurreservaat
Nieuwe Meentweg 2
1217 DZ Hilversum
Postbus 1001
1200 BA Hilversum
www.gnr.nl

Goois Natuurreservaat

Zaak- en documentnummer: Z.100542 / D.935726

Begroting 2019

INHOUD

1. Inleiding **4**
Beleidsaccenten 2019 4
Doorontwikkeling van de organisatie 4
Samenwerking 4
Projectorganisatie/projectenprogramma 4
Profilering 4
Fondsenwerving 4
Verdienmodellen 5
Actualisering beheerplan 5

2. Financieel beleid **6**
2.1 Financiële uitgangspunten 2019 6
2.2 Begroting 2019 van baten en lasten 6
2.3 Meerjarenramingen 2019-2022 7
2.4 Risicoparagraaf 8
2.5 Begroting DAEB en niet-DAEB activiteiten 10
2.6 Ontwikkeling participantenbijdragen 10

3. Programma's **14**
3.1 Beheer 14
Algemeen 14
Beheerplan 14
Natuurbeheer 14
Recreatie 14
Grondverwerving- en verkrijging 15
Financiën 15
3.2 Projecten 16
Projectenprogramma 16
Financiën 17
3.3 Profilering en draagvlak 19
Financiën 19
3.4 Organisatie en bestuur 20
Stichting Steun Goois Natuurreservaat 20
Participantenbijdragen 20
Rechtspositie 20
Financiën 21

4. Financieel beheer **22**
4.1 Recapitulatie staten 22
4.2 Geprognotiseerde balans 23
4.3 Weerstandsvermogen 24
4.4 BTW compensatie 25

5. Overige Gegevens **26**
5.1 Nationale Postcode Loterij 26
5.2 Overzichtskaarten terreinen 26

Goois Natuurreservaat

Ontvangstdatum: - Verzenddatum:

1. Inleiding

De voorliggend begroting is de financiële vertaling van het beleidsplan 2020-2023 en het bijbehorende uitvoeringsprogramma naar het begrotingsjaar 2020. De programma-indeling van de begroting is ongewijzigd ten opzichte van vorig jaar, en vormt een afspiegeling van de nieuwe organisatiestructuur per 1 januari 2019. Deze begroting vormt samen met het beleidsplan 2020-2023 en het bijbehorend uitvoeringsprogramma (inclusief projectenprogramma) één pakket, en dient als zodanig gelezen te worden.

Beleidsaccenten 2020

Doorontwikkeling van de organisatie als netwerkorganisatie

De nieuwe organisatie is in 2019 van start gegaan, met een nieuwe structuur en nieuwe functies. We zetten de ontwikkeling van kennis, vaardigheden en competenties door in 2020, onder andere door *incompany* trainingen en gerichte individuele opleidingen en cursussen.

Een belangrijk onderdeel als compacte netwerkorganisatie is samenwerken met andere partners. Wij zoeken naar vormen van samenwerking om expertise, capaciteit en competenties van partners in het veld te gebruiken. Immers, wij hoeven niet alles in huis te hebben. Wij werken nauw samen met collega terreinbeherende organisaties, overheden, maatschappelijke organisaties en vrijwilligers.

Projectorganisatie en projectenprogramma

Het projectbureau is operationeel, en project- en planmatig werken wordt verder doorgevoerd in de hele organisatie. Bij projecten is omgevingsmanagement een belangrijk onderdeel van projectmatig werken. Het werken met integraal projectmanagement wordt verder vormgegeven.

Profilering

Onze integrale profileringsstrategie: 'Koester ons groene thuis' wordt verder doorgevoerd op alle niveaus van de organisatie, en in alle uitingen en contacten met de omgeving. Transparantie en openheid zijn belangrijke waarden.

Fondsenwerving

In 2020 zal de strategie voor fondsenwerving verder worden uitgerold, inclusief bijbehorende activiteiten en campagnes om nieuwe fondsen aan te boren en binnen te halen.

Verdienmodellen

De ontwikkeling van nieuwe en uitbreiding van reeds bestaande verdienmodellen die passen bij het Goois Natuurreservaat en haar doelstellingen wordt in 2020 verder opgepakt.

Goois Natuurreservaat

Ontvangstdatum: - Verzenddatum:

2. Financieel beleid 2020

2.1 Financiële uitgangspunten voor 2020

Indexatie

Met de CAO-uitkomsten (april 2019) over de periode 1 januari 2019 tot en met 31 december 2020 is een loonmutatie gemoeid van totaal 6,5%, te weten: 2,5% per 1 januari 2019 gevolgd door 1,0% per 1 juli 2019 (over 2019 totaal 3,0%) waarvan het financieel effect is meegenomen in de begrotingswijziging 2019. Voor het jaar 2020 is het looneffect 2,0% per 1 januari 2020 gevolgd door 1,0% per 1 juli 2020 (over 2020 totaal 2,5%). Voor de begroting van 2020 resulteert dit in structurele toename van de lasten, waarbij ook nog sprake is van doorwerking van de loon- en prijsstijging uit 2019, die in 2019 eenmalig als incidentele last zijn opgevangen. In de begroting voor 2020 is rekening gehouden met een prijsmutatie van 1,5%.

* Bron: Middellange termijnramingen uit de Macro Economische Verkenningen van het Centraal Economisch Planbureau.

Uitvoeringsprogramma beleidsplan 2020 tot en met 2023

In de begroting zijn de structurele effecten van de maatregelen die voorzien zijn voor 2020 (en eventueel volgende jaren) opgenomen.

2.2 Begroting van baten en lasten categoriale indeling

Staat van baten en lasten naar kosten- en opbrengstsoorten

Lasten:			Baten:		
Personeel			Eigen inkomsten		
Lonen en salarissen	€ 2.526.830		Huren en pachten	€ 284.860	
Overige personeelskosten	€ 101.110		Beheersvergoedingen van derden	€ 49.390	
Inhuur (Uitzendkracht/Detachering)	€ 110.420		Overige eigen inkomsten	€ 238.060	
		€ 2.738.360			€ 572.310
Bedrijfsvoering			Subsidies en bijdragen derden		
Huisvesting	€ 64.300		Stichting Natuur en Landschap	€ 531.156	
Automatisering	€ 89.630		Subsidie	€ 4.130	
Kantoorkosten	€ 73.470		Steunstichting GNR	€ 101.560	
Afschrijvingen	€ 142.140				€ 636.846
		€ 369.540			
Algemene organisatie kosten		€ 139.080			
Beheerslasten		€ 1.564.110			
Projecten		€ 1.630.340	Projecten		€ 1.908.080
Toevoegingen reserves		€ 3.644	Aanwending reserves		€ 62.338
		€ 6.445.074			€ 3.179.574
			Participantenbijdrage (structureel)		€ 3.190.500
			Participantenbijdrage (4e fase transitie)		€ 75.000
Totale lasten		**€ 6.445.074**	**Totale baten**		**€ 6.445.074**

Ontvangstdatum: - Verzenddatum:

2.3 Meerjarenramingen inclusief projectenprogramma 2019-2022

Meerjarenramingen 2020-2023 Lasten: *in € 1.000 prijspeil 2020*		2020	2021	2022	2023
Beheer					
structureel	regulier	€ 2.526,9	€ 2.669,0	€ 2.669,0	€ 2.669,0
	uitvoeringsprogramma beleidsplan 2020-2023	€ 142,1	€ -	€ -	€ -
	totaal uitgaven Beheer	€ 2.669,0	€ 2.669,0	€ 2.669,0	€ 2.669,0
Projecten					
structureel	regulier	€ -			
incidenteel	projectenprogramma	€ 1.908,1	€ 2.849,9	€ 1.407,1	€ 383,1
	totaal uitgaven Projecten	€ 1.908,1	€ 2.849,9	€ 1.407,1	€ 383,1
Profilering en draagvlak					
structureel	regulier	€ 622,6	€ 622,6	€ 622,6	€ 622,6
incidenteel	uitvoeringsprogramma beleidsplan 2020-2023	€ -	€ -	€ -	€ -
	totaal uitgaven Profilering en draagvlak	€ 622,6	€ 622,6	€ 622,6	€ 622,6
Organisatie					
structureel	regulier	€ 1.245,3	€ 1.245,3	€ 1.245,3	€ 1.245,3
incidenteel	uitvoeringsprogramma beleidsplan 2020-2023	€ -	€ -	€ -	€ -
	totaal uitgaven Organisatie	€ 1.245,3	€ 1.245,3	€ 1.245,3	€ 1.245,3
Totale lasten		**€ 6.445,1**	**€ 7.386,9**	**€ 5.944,1**	**€ 4.920,1**

Meerjarenramingen 2020-2023 Baten: *in € 1.000 prijspeil 2020*		2020	2021	2022	2023
Beheer					
structureel	regulier	€ 996,6	€ 996,6	€ 996,6	€ 996,6
incidenteel	uitvoeringsprogramma beleidsplan 2020-2023	€ -	€ -	€ -	€ -
	totaal uitgaven Beheer	€ 996,6	€ 996,6	€ 996,6	€ 996,6
Projecten					
structureel	regulier	€ -			
incidenteel	projectenprogramma	€ 1.908,1	€ 2.849,9	€ 1.407,1	€ 383,1
	totaal uitgaven Projecten	€ 1.908,1	€ 2.849,9	€ 1.407,1	€ 383,1
Profilering en draagvlak					
structureel	regulier	€ 149,9	€ 274,9	€ 274,9	€ 274,9
	extra inkomsten door fondsenwerving	€ 125,0	€ -	€ -	€ -
	totaal uitgaven Profilering en draagvlak	€ 274,9	€ 274,9	€ 274,9	€ 274,9
Organisatie					
structureel	participantenbijdragen	€ 3.265,5	€ 3.265,5	€ 3.265,5	€ 3.265,5
incidenteel		€ -	€ -	€ -	€ -
	totaal uitgaven Organisatie	€ 3.265,5	€ 3.265,5	€ 3.265,5	€ 3.265,5
Totale baten		**€ 6.445,1**	**€ 7.386,9**	**€ 5.944,1**	**€ 4.920,1**

2.4 Risicoparagraaf 2019

Personeel

De stichting is qua rechtsvorm een particuliere stichting. De rechtspositie van het personeel is gebaseerd op de rechtspositie van de provincie. Dit houdt in dat de stichting in het kader van de sociale zekerheid aangemerkt wordt als een zogenaamde 'eigenrisicodrager' en dat het personeel voor de pensioenvoorziening is ondergebracht bij de APG groep (voorheen ABP).

Het eigen risicodragerschap brengt, zoals het woord al aangeeft, de nodige risico's met zich mee. Bij ontslag of beëindiging van een dienstverband van een personeelslid, ook als gevolg van het van rechtswege ophouden van het dienstverband (aanstelling voor bepaalde tijd), houdt dit in dat de WW-uitkeringslasten ten laste komen van de stichting. In de CAO ingaande 1 juli 2017 is afgesproken dat afhankelijk van het arbeidsverleden en de leeftijd van de betrokkene deze uitkering maximaal 36 maanden kan duren. Ter afdekking van deze risico's is in 2016 hiervoor een voorziening ingesteld, ultimo 2018 is een bedrag van ruim € 74.220 beschikbaar.

De stichting is ook eigen risicodrager voor (langdurig) ziekteverzuim. Uit eerder onderzoek is gebleken dat het niet rendabel is om hiervoor een verzekering af te sluiten. Voor vervanging wegens (langdurige) ziekte is binnen de exploitatie geen bedrag opgenomen. Gelet op de grootte van de organisatie kan dit vooral gevolgen hebben voor de dagelijkse bedrijfsvoering. Bij een aantal (langdurige) ziektegevallen tegelijk bestaat het risico dat werkzaamheden niet meer uitgevoerd worden en toezicht en handhaving in de terreinen noodgedwongen zullen moeten worden verminderd, dan wel moeten worden uitbesteed. Vanwege het grotere aantal oudere werknemers is er een verhoogde kans op ziekteverzuim.

Projecten

De projectuitvoering kent een aantal risico's, te weten:

1. De eigen bijdrage voor de uitvoering van de projecten verkrijgt de stichting onder meer via de Stichting Steun Goois Natuurreservaat. Deze stichting krijgt haar inkomsten uit begunstigersbijdragen, nalatenschappen en een jaarlijkse bijdrage van de Nationale Postcode Loterij. Vooral de laatste bijdrage is een substantieel bedrag en wordt door de NPL, mits de opbrengsten dit toelaten weliswaar jaarlijks, maar telkens voor een periode van vijf jaar toegekend. Wanneer het Goois Natuurreservaat niet meer als beneficiant van de NPL wordt aangemerkt en de participanten geen vervangende financiële middelen beschikbaar stellen, zullen de ambities voor het realiseren van projecten in overeenstemming met de dan beschikbare middelen moeten worden bijgesteld.
2. Veel van deze projecten kennen behalve de eigen bijdrage ook subsidies en bijdragen van derden. De subsidies en bijdragen van derden zijn gebaseerd op vooraf ingediende kostenramingen. Eventuele overschrijdingen bij de uitvoering zijn veelal niet verrekenbaar en komen voor risico en rekening van de stichting. Voor de afdekking van dit risico wordt een bestemmingsreserve bijzondere projecten aangehouden (stand per ultimo 2018 is € 80.459).

Ontvangstdatum: - Verzenddatum:

Subsidie Natuur- en Landschapsbeheer

Vanaf 2017 ontvangt de stichting in het kader van de Subsidieregeling Natuur en Landschap voor een periode van zes jaar, jaarlijks een bedrag van circa € 485.000. Tijdens de subsidieperiode 2017-2022 zal de stichting verantwoording moeten afleggen over de wijze waarop ze in deze periode het beheer uitvoert en hoe dat in relatie staat tot de in de beschikking opgenomen prestatieverplichtingen. Wanneer hieraan onvoldoende voldaan wordt, kan de subsidieverstrekker een deel van de subsidie terugvorderen.

BTW Compensatiefonds

De stichting is door de Belastingdienst (BD) aangemerkt als samenwerkingsverband dat met betrekking tot de omzetbelasting de transparantieregeling mag toepassen. Dit houdt in dat de door de Stichting Gooisch Natuurreservaat betaalde omzetbelasting momenteel verrekend wordt door de participanten van het Goois Natuurreservaat. De stichting of de participanten kunnen aan de beschikking van de Inspecteur BD echter geen rechten ontlenen ten aanzien van het duurzaam voortbestaan van deze aanmerking. Hoewel deze onzekerheid niet direct een risico voor de stichting inhoudt, betreft dit wel een mogelijk risico voor de participanten en daarmee toch een indirect risico voor de stichting.

2.5 Begroting van baten en lasten DAEB en Niet-DAEB activiteiten

bedragen in € 1

	DAEB		niet-DAEB		Totalen	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Beheer	€ 2.249.836	€ 608.754	€ 419.160	€ 387.820	€ 2.668.996	€ 996.574
Projecten	€ 1.908.080	€ 1.908.080	€ -	€ -	€ 1.908.080	€ 1.908.080
Profilering en Draagvlak	€ 593.899	€ 230.270	€ 28.750	€ 44.650	€ 622.649	€ 274.920
Organisatie	€ 1.245.349	€ 3.265.500	€ -	€ -	€ 1.245.349	€ 3.265.500
Totalen	**€ 5.997.164**	**€ 6.012.604**	**€ 447.910**	**€ 432.470**	**€ 6.445.074**	**€ 6.445.074**

2.6 Ontwikkeling participantenbijdragen in meerjarig perspectief

Het werk van het Goois Natuurreservaat wordt mogelijk gemaakt door de bijdrage van de participanten in de begroting van de stichting. De participantenbijdrage wordt berekend op grond van de Overeenkomst uit 1992. In de Overeenkomst is een vaste verdeelsleutel voor de participanten opgenomen. De verdeelsleutel is als volgt:

1. Provincie Noord-Holland: 25%
2. Gemeente Amsterdam: 10%
3. Gooise gemeenten (Blaricum, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren): 65%

De verdeling van de bijdrage over de Gooise gemeenten geschiedt op basis van het inwoneraantal per 1 januari van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar zoals gepubliceerd door het CBS.

Ontvangstdatum: - Verzenddatum:

Het bestuur heeft besloten, om, bij de eerstvolgende actualisatie van samenwerkings-overeenkomst, de bijdrage voor de rijwielpaden integraal onderdeel te laten uitmaken van de totale participantenbijdrage, hiervoor dient de onderlinge verdeling te worden herzien en een nieuwe verdeelsleutel te worden bepaald. Deze actualisatie van de samenwerkingsovereenkomst is in het voorjaar van 2017 gestart en voorjaar 2018 nog niet afgerond en daarom wordt de verdeling van de bijdragen in deze paragraaf nog op de "klassieke" manier weergegeven.

De tabel met ontwikkeling van de bijdrage in de periode 2008-2019 is al wel op de nieuwe situatie geënt.

In onderstaande tabel wordt de ontwikkeling weergegeven van de participantenbijdrage (inclusief rijwielpaden) voor de periode 2008 - 2019.

Participantenbijdragen inclusief rijwielpadenbijdrage

Jaar	Uitgangs-punt	loon/prijs stijging	bijdrage beheer	aanpassing	bijdrage totaal
2008	€ 1.777.706	€ 53.551	€ 1.831.257		€ 1.831.257
2009	€ 1.831.257	€ 19.340	€ 1.850.597		€ 1.850.597
2010	€ 1.850.597	€ 33.445	€ 1.884.042		€ 1.884.042
2011	€ 1.884.042	€ 26.322	€ 1.910.364		€ 1.910.364
2012	€ 1.910.364	€ 41.791	€ 1.952.155	€ -194.955	€ 1.757.200
2013	€ 1.952.150	€ 45.470	€ 1.997.620	€ -121.500	€ 1.876.120
2014	€ 1.873.170	€ 36.190	€ 1.909.360	€ -66.710	€ 1.842.650
2015	€ 1.909.360	€ -	€ 1.909.360	€ 249.885	€ 2.159.245
2016	€ 1.909.360	€ 34.350	€ 1.943.710	€ 205.017	€ 2.148.727
2017	€ 1.943.710	€ 32.160	€ 1.975.870	€ 420.000	€ 2.395.870
2018	€ 2.395.870	€ 51.100	€ 2.446.970	€ 345.000	€ 2.791.970
begroting 2019	€ 2.791.970	€ 55.430	€ 2.847.400	€ 260.000	€ 3.107.400
begroting 2020	€ 3.107.400	€ 83.100	€ 3.190.500	€ 75.000	€ 3.265.500

De berekende participantenbijdrage voor het reguliere beheer 2020 (exclusief rijwielpaden ad € 139.770) wordt op grond van de overeenkomst als volgt verdeeld:

Reguliere participantenbijdrage 2020
De participantenbijdrage voor 2020 is op grond van de overeenkomst als volgt worden verdeeld:

Bijdragen participanten 2020		Bijdrage
Gooise gemeenten	(65%)	€ 2.031.730
Gemeente Amsterdam	(10%)	€ 312.570
Provincie Noord-Holland	(25%)	€ 781.430
Bijdragen participanten		**€ 3.125.730**

Bijdragen Gooise gemeenten (Bedragen in €)	Inwoners per 01-01-19 *1	Bijdrage
Gemeente Blaricum	11.198	€ 107.530
Gemeente Gooise Meren	57.709	€ 554.150
Gemeente Hilversum	90.198	€ 866.130
Gemeente Huizen	41.280	€ 396.390
Gemeente Laren	11.198	€ 107.530
Bijdragen Gooise gemeenten	**211.583**	**€ 2.031.730**

**1 voorlopige CBS cijfers gepubliceerd per 1-03-2019*

Beheer rijwielpaden

Met ingang van 2006 is het beheer van de rijwielpaden van de Rijwielpadenvereniging ondergebracht bij het Goois Natuurreservaat. De financiële bijdragen voor dit beheer zijn met ingang van 2006 rechtstreeks beschikbaar gesteld aan het Goois Natuurreservaat.

In afwachting van de actualisatie van de samenwerkingsovereenkomst wordt hierna de verdeling van de bijdrage nog op de "klassieke manier weergegeven". Binnen het fietspadennetwerk dat overgenomen is van de Rijwielpadenvereniging liggen ook een aantal fietspaden in de provincie Utrecht (in Baarn 15,2 km en in Soest 3,4 km). Uit een oogpunt van continuïteit, efficiëntie en effectiviteit worden deze blijvend beheerd door de stichting. Hiervoor dragen de gemeenten Baarn en Soest bij aan het beheer.

Bijdrage beheer rijwielpaden 2020

(bedragen in €) 2020	Verdeling	Bijdrage 2020	Correctie	Verdeling Correctie	Bijdrage gewijzigd
Provincie Noord-Holland	40,9%	€ 57.170		€ 2.860	€ 60.030
Gemeente Blaricum	5,8%	€ 8.110		€ 410	€ 8.520
Gemeente Gooise Meren	12,0%	€ 16.770		€ 840	€ 17.610
Gemeente Hilversum	24,6%	€ 34.380	€ -7.000	€ 1.720	€ 29.100
Gemeente Huizen	11,5%	€ 16.070		€ 810	€ 16.880
Gemeente Laren	5,2%	€ 7.270		€ 360	€ 7.630
	100%	**€ 139.770**	**€ -7.000**	**€ 7.000**	**€ 139.770**

De correctie ten gunst van de bijdragen van de Gemeente Hilversum heeft betrekking op een in 1992 door de Gemeente Hilversum betaalde afkoopsom voor het beheer van een aantal Hilversumse fietspaden. De correctie ad. € 7.000 wordt evenredig verdeeld over de Provincie Noord-Holland en de Gooise Gemeenten.

Totale structurele participantenbijdrage 2020

De partipantenbijdrage voor 2020, inclusief de bijdragen voor het beheer van de rijwielpaden wordt als volgt:

in €	**Bijdrage regulier beheer**	**Beheer rijwiel-paden**	**Totale bijdrage 2020**	bijdrage 2019	*Mutatie t.o.v. 2019*
Provincie Noord-Holland	781.430	60.030	**841.460**	801.610	*39.850*
Gemeente Amsterdam	312.570	0	**312.570**	296.970	*15.600*
Gemeente Blaricum	107.530	8.520	**116.050**	107.560	*8.490*
Gemeente Gooise Meren	554.150	17.610	**571.760**	544.010	*27.750*
Gemeente Hilversum	866.130	29.100	**895.230**	850.970	*44.260*
Gemeente Huizen	396.390	16.880	**413.270**	396.500	*16.770*
Gemeente Laren	107.530	7.630	**115.160**	109.780	*5.380*
totalen	3.125.730	139.770	**3.265.500**	3.107.400	*158.100*

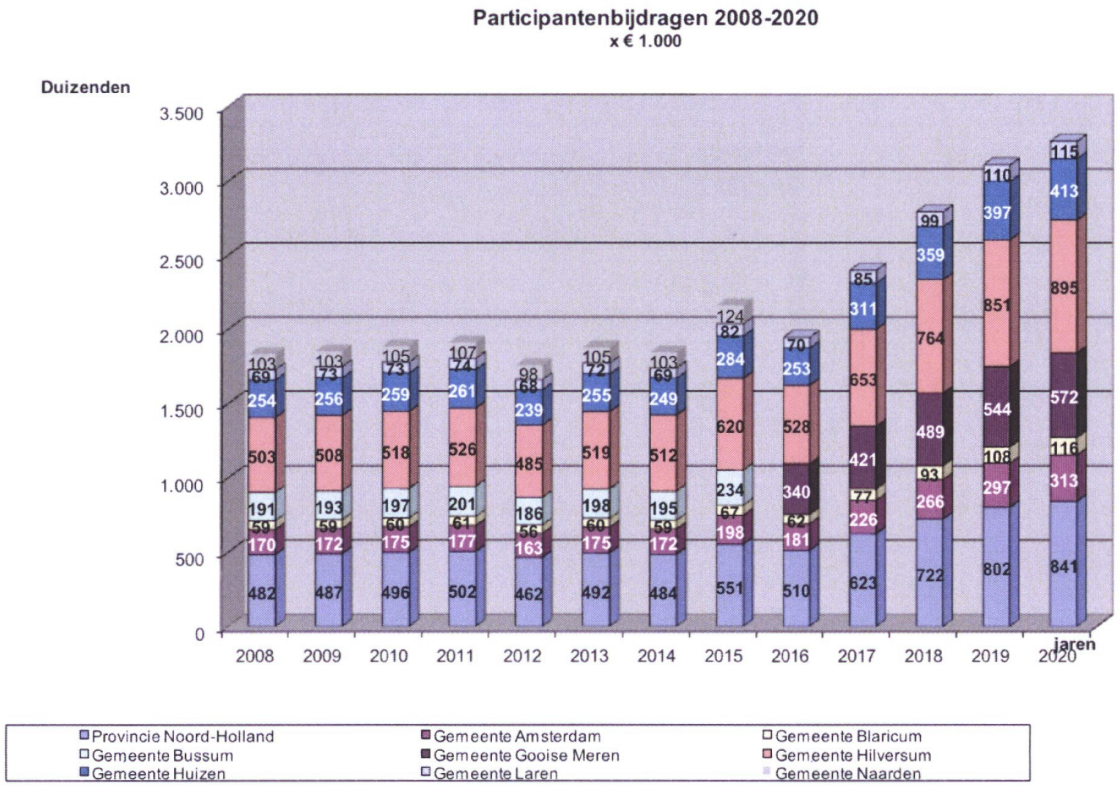

3. Programma's/hoofdstukken

Hieronder vindt u de programma-indeling zoals die de afgelopen jaren is gehanteerd. Het komende begrotingsjaar moet nog een keuze gemaakt worden met welke indeling voor de toekomstige begrotingen we gaan werken.

3.1 Beheer

Algemeen

De stichting komt in aanmerking voor provinciale natuurbeheersubsidie in het kader van het Subsidiestelsel Natuur en Landschapsbeheer (SNL). In het najaar van 2016 is een nieuwe aanvraag voor de periode 2017-2022 ingediend. Deze is gehonoreerd. Er is een beschikking afgegeven voor een totaalbedrag van € 2,9 miljoen d.w.z. ruim € 484.000 per jaar voor natuurbeheer, recreatieve openstelling en monitoring.

Beheerplan

Voor het beheer van de natuurterreinen is een beheerplan noodzakelijk. De looptijd van het vigerende beheerplan is tot en met 2019. Het bestaat uit een beheervisie en een beheerplan voor minimaal 10 jaar. In 2019 worden een nieuwe beheervisie en beheerplan opgesteld. In 2020 worden deze ter vaststelling voorgelegd aan het bestuur. De beheervisie en het beheerplan worden vervolgens uitgewerkt tot (jaarlijkse) activiteitenplanningen voor het dagelijks beheer van de verschillende terreinen, projecten daar waar grotere ingrepen of vernieuwingen in de terreinen wenselijk zijn en eventuele bijstelling van toegangsbepalingen, handelingskaders en monitoringsprogramma's.

Natuurbeheer

Het beheer van de bossen, heidevelden, graslanden, akkers (engen) e.d. vindt plaats volgens de uitgangspunten en voorwaarden van de subsidiebeschikking SNL. Dit betekent een beheer gericht op instandhouding van het natuurtype en (zo mogelijk verhoging van) de natuurkwaliteit.

Recreatie

De natuurterreinen van de stichting zijn grotendeels voor het publiek opengesteld. Vele honderd-duizenden bezoekers wandelen, fietsen, rijden paard, laten de hond uit en sporten in het Gooise Natuurreservaat. Ook zijn er vele wandeltochten en sportevenementen. Er zijn toegankelijkheids-bepalingen van kracht om de recreatie in goede banen te leiden. Het recreatiebeheer richt zich op instandhouding van de recreatieve mogelijkheden. Om meer inzicht te krijgen en te houden in het recreatiegebruik van de terreinen is 2019 recreatieonderzoek (kwalitatief) en recreatiemonitoring (tellingen) gestart.

Ontvangstdatum: - Verzenddatum:

Veiligheid

Veiligheid voor mens en dier is een belangrijk speerpunt in ons beheer. Wij zetten in op het in stand houden van duidelijke en veilige routestructuren. Als er onveilige situaties in onze terreinen worden gesignaleerd ondernemen wij actie.

Grondverwerving en -verkrijging

In potentie zijn alle terreinen in het Gooi met natuurschoon (met waarden van natuur, landschap of cultuurhistorie) voor de stichting aankoopwaardig. Steeds wordt per terrein afgewogen of verwerving wenselijk en mogelijk is. Verwerving vindt bij voorkeur plaats tegen een symbolische koopsom en zo nodig met giften of bijdragen van fondsen. Dit gebeurt op basis van het in 2017 vastgestelde strategische grondverwervingsbeleid.

Financiën

Beheer		**begroting 2020**	
	Werkelijk 2018	**B2019 (G)**	**B2020**
Totale lasten regulier		€ 2.502.260	€ 2.668.996
Totale baten regulier		€ 934.236	€ 934.236
Saldo regulier	**€ -**	**€ -1.568.024**	**€ -1.734.760**
Totale lasten incidenteel		€ 289.468	€ -
Totale baten incidenteel		€ -	€ -
Saldo incidenteel	**€ -**	**€ -289.468**	**€ -**
Saldo voor mutaties reserves	**€ -**	**€ -1.857.492**	**€ -1.734.760**
Toevoeging aan reserve		€ -7.360	€ -
Onttrekking aan reserve		€ 165.830	€ 62.338
Saldo na mutaties reserves	**€ -**	**€ -1.684.302**	**€ -1.672.422**

Uitvoeringsprogramma bij beleidsplan 2020-2023:

Omschrijving	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
- Uitvoeren VTA maatregelen bosbeheer	€ 149.000		
- Toevoegen onderhoud fietspaden (budget € 165 / jr.)	€ 34.540		
- Besparing (o.a. door herschikking) in exploitatie van Beheer	€ -41.440		
Ten gunste/laste van eigen reserves en voorzieningen			
- Geen toevoeging aan de reserves in 2020		€ 62.338	
Totaal van de specificatie	**€ 142.100**	**€ 62.338**	**€ -79.762**

Ontvangstdatum: - Verzenddatum:

Uit inventarisatie is gebleken dat door intensiever gebruik en weersinvloeden het onderhoud van de fietspaden de komende jaren meer gaat kosten. In de begroting 2020 wordt het budget met € 34.540 verhoogd naar een jaarlijks structureel bedrag van € 165.000.

Door een herschikking van werkzaamheden kunnen een aantal begrotingsposten structureel met € 41.440 verlaagd worden. Dit houdt verband met onder andere vervangingen van materieel (waaronder de nieuwe tractor) waardoor er efficiënter en effectiever onderhoudswerkzaamheden in eigenbeheer kunnen worden uitgevoerd.

3.2 Projecten

Projectenprogramma

Het projectenprogramma volgt de jaarcyclus van het beleidsplan en het uitvoeringsprogramma. Samen geven deze drie documenten inzicht in de prioriteiten voor een periode van 4 jaar. In oktober 2017 is het eerste projectenprogramma vastgesteld. Het projectenprogramma is een van de uitvloeisels van de nieuwe wijze van werken binnen het GNR. Het projectenprogramma draagt bij aan een steviger planmatige aanpak en een betere sturing op realisatie van projecten.

Projecten die in 2020 en in de daarop volgende jaren worden uitgevoerd zijn o.a.:

- Het vernieuwen en opheffen van parkeer- en dagrecreatieterreinen voortvloeiend uit de in 2019 ontwikkelde visie hierop;
- Sloop en nieuwbouw van groepsverblijf 't Laer;
- Realisatie van de natuurverbinding Hoorneboeg en kwaliteitsverbetering van het deelgebied Hilversums Wasmeer;
- Realisatie van de natuurverbinding Laarderhoogt;
- Realisatie van speelnatuur bij de Sijsjesberg;
- Voorbereiding en realisatie van een tweede schaapskooi, zo mogelijk gecombineerd met een bezoekerscentrum;
- Afronding van de vernieuwing van het uitkijkpunt de Tafelberg.

Een nadere toelichting op deze projecten wordt gegeven in deel B van het uitvoeringsprogramma 2020-2023.

Een deel van de projecten die in 2020 ter hand worden genomen, vloeit voort uit inventariserende projecten die in het midden of najaar van 2019 gereedkomen. Op basis van de resultaten van deze inventarisaties worden keuzes gemaakt voor de aansluitende uitvoeringsfase van de projecten. Dat maakt dat de (financiële) raming en planning van deze projecten nog een onzekerheidsmarge bevat. In het najaar van 2019 wordt besluitvorming verwacht over de vernieuwing van de parkeer- en dagrecreatieterreinen, vernieuwing van groepverblijf 't Laer en de realisatie van een tweede schaapskooi. In het najaar van 2019 wordt het projectenprogramma geactualiseerd op basis van de dan beschikbare concretere informatie. De cijfers die hieruit voortvloeien zullen verwerkt worden in de 1e begrotingswijziging voor 2020.

Ontvangstdatum: - Verzenddatum:

Financiën

Projecten		begroting 2020	
	Werkelijk 2018	B2019 (G)	B2020
Totale lasten regulier		€ -	€ -
Totale baten regulier		€ -	€ -
Saldo regulier	**€ -**	**€ -**	**€ -**
Totale lasten incidenteel		€ 2.847.570	€ 1.908.080
Totale baten incidenteel		€ 2.847.570	€ 1.908.080
Saldo incidenteel	**€ -**	**€ -**	**€ -**
Saldo voor mutaties reserves	**€ -**	**€ -**	**€ -**
Toevoeging aan reserve		€ -	€ -
Onttrekking aan reserve		€ -	€ -
Saldo na mutaties reserves	**€ -**	**€ -**	**€ -**

Specificatie van de organisatieonderdelen	*Lasten*	*Baten*	*Saldo*
Projectenburo	*€ 190.500*	*€ -*	*€ -190.500*
Projecten	*€ 1.717.580*	*€ 1.908.080*	*€ 190.500*
Totalen	***€ 1.908.080***	***€ 1.908.080***	**€ -**

Uitvoeringsprogramma bij beleidsplan 2020-2023:

Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
Zie het geactualiseerde projectenprogramma bij de begroting 2020			

Ontvangstdatum: - Verzenddatum:

3.3 Profilering en draagvlak

In 2020 wordt de profilerings- en fondsenwervingsstrategie van Goois Natuurreservaat met bijbehorend uitvoeringsprogramma uitgevoerd om de zichtbaarheid van en het draagvlak voor het Goois Natuurreservaat te vergroten, (nieuwe) fondsen te werven en inkomsten uit verdienmogelijkheden te verwerven. Daarnaast wordt geïnvesteerd in de wijze waarop de interne organisatie zich naar buiten toe presenteert.

Financiën

Profilering en draagvlak		**begroting 2020**	
	Werkelijk 2018	**B2019 (G)**	**B2020**
Totale lasten regulier		€ 615.870	€ 622.649
Totale baten regulier		€ 274.920	€ 274.920
Saldo regulier	**€ -**	**€ -340.950**	**€ -347.729**
Totale lasten incidenteel		€ 125.491	€ -
Totale baten incidenteel		€ -125.000	€ -
Saldo incidenteel	**€ -**	**€ -250.491**	**€ -**
Saldo voor mutaties reserves	**€ -**	**€ -591.441**	**€ -347.729**
Toevoeging aan reserve		€ -	€ -
Onttrekking aan reserve		€ -	€ -
Saldo na mutaties reserves	**€ -**	**€ -591.441**	**€ -347.729**

Uitvoeringsprogramma bij beleidsplan 2020-2023:			
Omschrijving	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
- Opbrengst fondsenwerving (in 2020 opnieuw opgevoerd)		€ 125.000	
Ten gunste/laste van eigen reserves en voorzieningen			
Totaal van de specificatie	**€ -**	**€ 125.000**	**€ 125.000**

In de begroting 2020 wordt rekening gehouden met een opbrengst ad. € 125.000 uit activiteiten vanuit fondsenwerving en verdienmodellen.

Ontvangstdatum: - Verzenddatum:

3.4 Organisatie

Er is gekozen voor een voorwaardenscheppend bestuur. Dit betekent dat de omvang van het mandaat van de directeur-rentmeester is vergroot. De bevoegdheden van de directeur-rentmeester zijn vastgelegd in een directiestatuut.

Stichting Steun Goois Natuurreservaat

De directeur-rentmeester is statutair lid van het (dagelijks) bestuur van de Stichting Steun Goois Natuurreservaat. Zij is verantwoordelijk voor het inbrengen van het beleid van de Stichting Goois Natuurreservaat en het programmeren en aanvragen van doelgiften voor de uitvoering van projecten. De controller van het Goois Natuurreservaat is tevens controller van de Stichting Steun Goois Natuurreservaat.

Participantenbijdragen

Naast de eigen inkomsten van de stichting, uit pachten, huren, vergunningen, houtverkoop, vergoedingen voor werken voor derden, subsidies, giften van de Stichting Steun Goois Natuurreservaat en de Nationale Postcode Loterij, schenkingen en de verkoop van fiets- en wandelboekjes, wordt het werk van het Goois Natuurreservaat mogelijk gemaakt door de bijdragen van de participanten (de provincie Noord-Holland en de gemeenten Amsterdam, Blaricum, Gooise Meren, Hilversum, Huizen en Laren) aan de begroting van de stichting. De bijdragen worden berekend op grond van de in 1992 getekende Overeenkomst tussen de participanten. De bijdragen van de participanten vormen samen met de subsidie op basis van de Subsidieregeling Natuur en Landschapsbeheer – welke verantwoord is onder Natuurbeheer en Recreatie - de financiële basis voor het dagelijks beheer van de natuurterreinen.

Rechtspositie

De Stichting Goois Natuurreservaat volgt de rechtspositie van de provincie Noord-Holland, de Collectieve Arbeidsvoorwaardenregeling Provincies (CAP). In dat kader wordt opgemerkt dat er geen medewerkers zijn die in 2019 een inkomen genieten die boven de wettelijke norm ligt, zoals opgenomen in artikel 2.3 lid 1 van de Wet Normering Topinkomens (semi) publieke sector. Een actuele versie van de CAP is te vinden op de site van het Inter Provinciaal Overleg (IPO), www.ipo.nl/publicaties.

Ontvangstdatum: - Verzenddatum:

Financiën

Organisatie	Werkelijk 2018	begroting 2020 B2019 (G)	B2020
Totale lasten regulier		€ 1.129.330	€ 1.245.349
Totale baten regulier		€ 3.107.400	€ 3.265.500
Saldo regulier	**€ -**	**€ 1.978.071**	**€ 2.020.151**
Totale lasten incidenteel		€ 219.346	€ -
Totale baten incidenteel		€ -	€ -
Saldo incidenteel	**€ -**	**€ -219.346**	**€ -**
Saldo voor mutaties reserves	**€ -**	**€ 1.758.725**	**€ 2.020.151**
Toevoeging aan reserve		€ -	€ -
Onttrekking aan reserve		€ 517.018	€ -
Saldo na mutaties reserves	**€ -**	**€ 2.275.743**	**€ 2.020.151**

Specificatie van de organisatieonderdelen	*Lasten*	*Baten*	*Saldo*
Algemene organisatie kosten	*€ 61.630*	*€ -*	*€ -61.630*
Beleid Ondersteuning & Externe Relaties	*€ 1.183.719*	*€ -*	*€ -1.183.719*
Participantenbijdragen	*€ -*	*€ 3.265.500*	*€ 3.265.500*
Totalen	***€ 1.245.349***	***€ 3.265.500***	***€ 2.020.151***

Uitvoeringsprogramma bij beleidsplan 2020-2023:

Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
- Indexatie participantenbijdrage 2019 én 2020		€ 83.100	
- laatste fase uitvoeringsprogramma 2017-2020		€ 75.000	
Ten laste van eigen reserves en voorzieningen			
Totaal van de specificatie	**€ -**	**€ 158.100**	**€ 158.100**

4. Financieel beheer

4.1 Recapitulatie

Recapitulatie programma's

naar uitgaven en inkomsten

	Uitgaven	Inkomsten	Saldo	Mutaties reserves	Saldo na mutaties reserve
Beheer	€ 2.668.996	€ 934.236	€ -1.734.760	€ -62.338	€ -1.672.422
Projecten	€ 1.908.080	€ 1.908.080	€ -	€ -	€ -
Profilering en Draagvlak	€ 622.649	€ 274.920	€ -347.729	€ -	€ -347.729
Organisatie	€ 1.245.349	€ 3.265.500	€ 2.020.151	€ -	€ 2.020.151
	€ 6.445.074	**€ 6.382.736**	**€ -62.338**	**€ -62.338**	**€ -0**

Uitgaven 2020 per programma (exclusief reservemutaties)

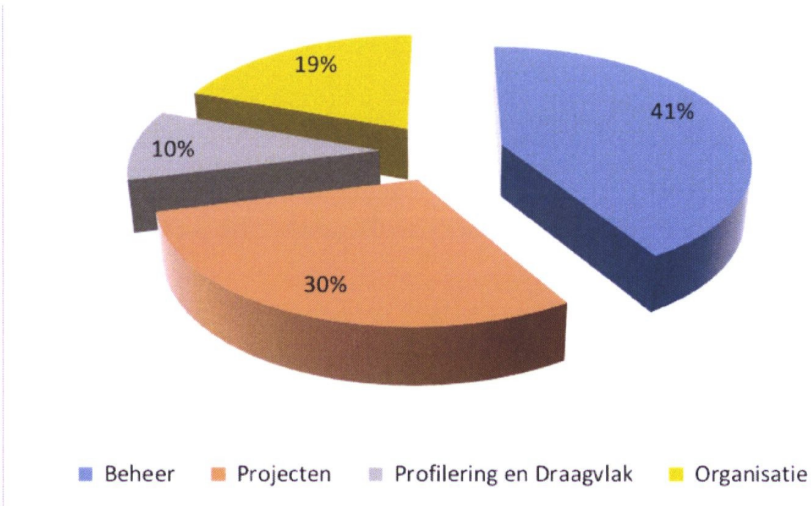

Inkomsten 2020 per programma (exclusief reservemutaties)

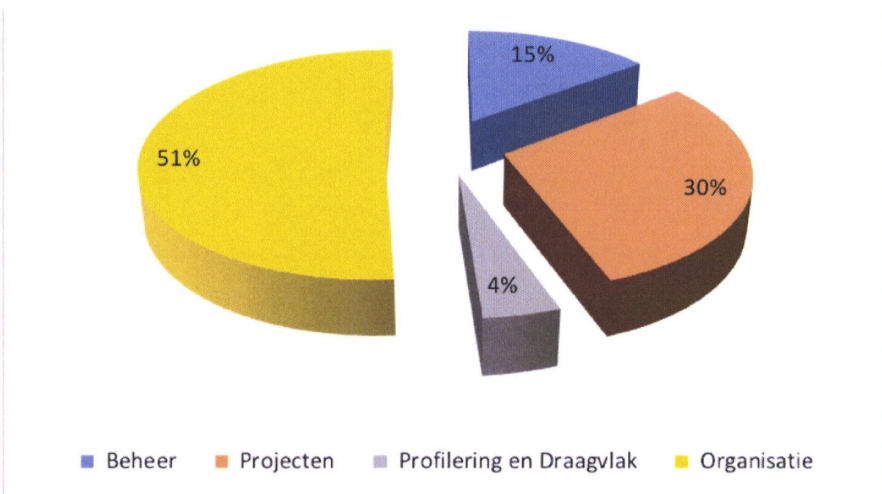

Goois Natuurreservaat

Ontvangstdatum: - Verzenddatum:

4.2 Geprognotiseerde balans

GEPROGNOTISEERDE BALANS NA RESULTAATBESTEMMING PER 31 DECEMBER ; BEDRAGEN X € 1.000

	ACTIVA	2020	2019
A.	**Vaste activa**		
I	Materiële vaste activa	€ 687,4	€ 679,5
II	Financiële vaste activa	€ -	€ -
B	**Vlottende activa**		
I	Onderhanden projecten	€ -	€ -
II	Vorderingen en overlopende activa	€ 302,6	€ 350,0
III	Liquide middelen	€ 824,6	€ 850,0
		€ 1.814,6	**€ 1.879,5**

	PASSIVA	2020	2019
C.	**Eigen vermogen**		
I	Kapitaal	€ 0,4	€ 0,4
II	Algemene reserve	€ 36,7	€ 36,7
III	Bestemmingsreserves	€ 1.033,8	€ 1.096,1
IV	Bestemmingsfonds	€ 14,9	€ 14,9
D.	**Voorzieningen**		
I	Voorziening baggeren wateren/poelen	€ 83,4	€ 83,4
II	Voorziening ww uitkeringen v/m personeel	€ 74,2	€ 74,2
E	**Kortlopende schulden**		
I	Crediteuren	€ 500,0	€ 502,6
II	Voorziening verlofrechten	€ 39,9	€ 39,9
III	Onderhanden projecten	€ -	€ -
IV	Overige schulden en overlopende passiva	€ 31,4	€ 31,4
		€ 1.814,6	**€ 1.879,5**
	Totaal Eigen Vermogen	*€ 1.085,8*	*€ 1.148,1*
	Totaal Vreemd Vermogen	*€ 728,8*	*€ 731,4*
		€ 1.814,6	*€ 1.879,5*

Het verwachte resultaat 2020 voor reservemutaties bedraagt (afgerond) € 0,00 k.

4.3 Weerstandsvermogen

Overzicht diverse kengetallen
bedragen x € 1.000

Vlottende activa	€ 1.127,2
Vaste schulden	€ 157,6
Vlottende schuld	€ 571,2
Totaal eigen vermogen	€ 1.085,8
Totaal vreemd vermogen	€ 728,8
Balanstotaal	€ 1.814,6
Structurele lasten	€ 4.537,0
Structurele baten	€ 4.474,7
Structurele toevoeging reserves	€ -
Structurele aanwending reserves	€ -
Totale baten (exclusief reserve mutaties	€ -
Netto schuldquote	12,8%
Netto schuldquote (gecorrigeerd voor verstrekte leningen)	12,8%
Solvabiliteitsratio	59,8%
Structurele exploitatieruimte	0,0%

De netto schuldquote geeft het niveau van de schuldenlast en opzichte van de eigen middelen weer. Als de schuld lager is dan het totaal van de jaarlijkse baten wordt dit voldoende geacht (kleiner dan 100%), wanneer het totaal van de schuld meer dan 30% boven de jaarlijkse baten uitkomt (groter dan 130%), dan is dit onvoldoende. Een negatieve ratio voldoet daarmee ruim aan de norm.

De solvabiliteitsratio, ook wel de verhouding van eigen vermogen ten opzichte van het balanstotaal, geeft aan in hoeverre een organisatie in staat is om aan zijn financiële verplichtingen te kunnen voldoen. Een ratio van hoger dan 50% wordt in de regel als voldoende beschouwd.

Het kengetal structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte in de begroting is om tegenvallers op te vangen. Een ratio groter dan 0,6% is acceptabel.

De stichting voldoet niet aan deze norm, om niet onnodig beslag op middelen te leggen is er in het verleden voor gekozen geen post onvoorzien in de begroting op te nemen. In het verleden was daarvoor de argumentatie dat een dergelijke post onmiddellijk een toename van de participantenbijdrage tot gevolg zou hebben.

4.4 BTW Compensatiefonds

De stichting is door de belastingdienst aangemerkt als samenwerkingsverband dat met betrekking tot de omzetbelasting de transparantieregeling mag toepassen. Dit houdt in dat de door de Stichting Gooisch Natuurreservaat betaalde omzetbelasting verrekend kan worden door de participanten van het Gooise Natuurreservaat. Ter indicatie is in onderstaande tabellen een schatting opgenomen van de omzetbelasting in 2018.

Opgaaf begrote doorschuif BTW 2020 Gooise Natuurreservaat					doorschuif BTW
Betaalde BTW, exploitatie					250.000
Betaalde BTW, projecten					p.m.
				Totaal	250.000
Participanten	**Bijdrage GNR 2020**	**verstrekte subsidies projecten**	**totaal**	**percentage**	**verdeling**
Provincie Noord Holland	841.460		841.460	25,77%	64.420
Gemeente Amsterdam	312.570		312.570	9,57%	23.930
Gemeente Blaricum	116.050		116.050	3,55%	8.880
Gemeente Gooise Meren	571.760		571.760	17,51%	43.770
Gemeente Hilversum	895.230		895.230	27,41%	68.540
Gemeente Huizen	413.270		413.270	12,66%	31.640
Gemeente Laren	115.160		115.160	3,53%	8.820
Totaal	**3.265.500**	**-**	**3.265.500**	**100,00%**	**250.000**

Ontvangstdatum: - Verzenddatum:

5. Overige gegevens

5.1 Nationale Postcode Loterij

De Nationale Postcode Loterij is al sinds 1997 een belangrijke partner van het Goois Natuurreservaat. De giften van de Postcode Loterij worden gebruikt voor projecten die een meerwaarde opleveren voor de natuur en haar bezoekers. Het betreft het in standhouden van de schaapskudden met hun herders, de aankoop van natuurterreinen, de aanleg van natuurverbindingen en de inrichting en het herstel van natuurterreinen en recreatievoor¬zieningen.

Daarnaast maken de giften van de Loterij het ons mogelijk om onze vrijwilligers- en educatie-activiteiten alsook de informatievoorziening (infoborden, website, brochures) op peil te houden.

5.2 Overzichtskaarten terreinen

Een actueel overzicht van de bij het GNR in beheer zijnde terreinen is te vinden op:
https://gnr.nl/de-natuur-in/gebieden/

Ontvangstdatum: - Verzenddatum: